

2η Θερινή συνάντηση ΕΕΜΕ

«Μουσικές διαδρομές εμπύχωσης και ενδυνάμωσης
στην εκπαίδευση και την κοινότητα»

10-12 Ιουλίου στην Καστοριά

Περιλήψεις Εργαστηρίων

Αραχωβίτη Ευαγγελία & Κερασοβίτης Κωνσταντίνος: «Ας παίξουμε μαζί... μουσικές βιωματικές δράσεις εμπύχωσης και ενδυνάμωσης σε ομάδες με ειδικούς πληθυσμούς»

Τι εννοούμε "ειδικός πληθυσμός"; Πώς μπορεί η μουσική να γίνει ένα δημιουργικό μη λεκτικό μέσο επικοινωνίας για ομάδες που περιλαμβάνουν άτομα με αναπηρίες, άτομα στο φάσμα του αυτισμού, άτομα με μαθησιακές και ψυχοκοινωνικές δυσκολίες; Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε μέσω της μουσικής ένα ασφαλές, υποστηρικτικό και συμπεριληπτικό περιβάλλον;

Σε αυτό το μουσικό βιωματικό εργαστήριο θα "παίξουμε" μουσικοτροπώντας με τα βασικά στοιχεία του ήχου, με μουσικές έννοιες, με τη φωνή, το σώμα και μουσικά όργανα, θα πειραματιστούμε, θα αυτοσχεδιάσουμε και θα συνδημιουργήσουμε έναν κοινό χώρο ενδυνάμωσης και εμπύχωσης με μουσικά παιχνίδια και δράσεις που μπορούν να εφαρμοστούν σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια.

Μαριάννα Ερκέκογλου: «Παιχνίδια και ρυθμοί από την Αφρική στην ομάδα-τάξη»

Το σεμινάριο περιλαμβάνει παραδοσιακά παιχνίδια, τραγούδια, λαχνίσματα, ηχητικά σήματα και αυτοσχεδιασμούς από την αφρικάνικη μουσική, ως εκπαιδευτικά εργαλεία για την ομάδα ή/και τη σχολική τάξη. Παράλληλα θα δοθεί έμφαση στη γνωριμία με ανάλογα κρουστά, καθώς και σε απλές τεχνικές παιξίματος. Δίνονται επίσης, σημαντικές πληροφορίες για το πολιτισμικό υπόβαθρο του παρεχόμενου υλικού. Για τη συμμετοχή, δεν προαπαιτούνται ιδιαίτερες μουσικές γνώσεις ή εμπειρίες. Μέσα από βιωματικές δραστηριότητες οι συμμετέχοντες θα εξερευνήσουν τους ρυθμούς, τα τραγούδια και τις ιστορίες που μεταφέρονται από γενιά σε γενιά στις αφρικανικές κοινότητες.

Στόχοι του εργαστηρίου αποτελούν πολιτισμική ευαισθητοποίηση και η επαφή με τα μουσικά και κινητικά στοιχεία της αφρικανικής κουλτούρας, η ανάπτυξη της ομαδικότητας μέσα από ομαδικά παιχνίδια που ενισχύουν την επικοινωνία και τη συνεργασία, η ανάπτυξη της ρυθμικής αντίληψης μέσα από τη χρήση των κρουστών

και του σώματος, και η δημιουργική έκφραση μέσω της κίνησης, του τραγουδιού και του αυτοσχεδιασμού. Θα ακολουθήσουμε τις τεχνικές μιας παράδοσης που πιστεύει ότι «όλα είναι ρυθμός» και ότι «δεν υπάρχει κίνηση χωρίς ρυθμό»

Δομή του εργαστηρίου:

- Εκμάθηση τραγουδιών με φωνητική απόδοση και παίξιμο στα κρουστά - Προσπάθεια άσκησης στον αυτοσχεδιασμό.
- Κίνηση και χορός και βασικά βήματα αφρικανικών χορών
- Οργανογνωσία γύρω από τα αφρικάνα κρουστά και άλλα όργανα, όπως Τζέμπε, Ντουντούν και άλλα.

Στο τέλος του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα έχουν μάθει βασικά στοιχεία για τους ρυθμούς, τα τραγούδια και τον χορό και επίσης θα έχουν αναπτύξει το ενδιαφέρον τους για να εξερευνήσουν έναν διαφορετικό πολιτισμό με βιωματικό τρόπο, ενισχύοντας την αγάπη τους για τη μουσική, το παιχνίδι και τη συλλογική δημιουργία.

Θεοδωρίδης Νίκος, Λιάσκου Νεκταρία & Μπαντέλα Βασιλική: «Πανηγύρι με χορό, χέρια-πόδια στο ρυθμό: εργαστήρι ψυχαγωγίας με ελληνικά και ξένα τραγούδια και χορούς»

Ο σκοπός του σεμιναρίου είναι οι συμμετέχοντες να βιώσουν μια μέθοδο με έξυπνες-ευχάριστες εκπαιδευτικές τεχνικές, ώστε να θέλουν να μπουν στο χορό, και με χαρά να αξιοποιούν μουσικές και παραδοσιακά ελληνικά και ξένα χορευτικά κυρίως τραγούδια, κατά την εκπαιδευτική διαδικασία σε ένα κλίμα χαράς και πανηγυριού. Παράπλευρες ωφέλειες: γέλιο, συναναστροφή, σύσφιξη σχέσεων, εκμάθηση δημοφιλών ελληνικών και ξένων χορών με αστείο, ψυχαγωγικό και πρωτότυπο τρόπο. Βασικό συστατικό των επιδιώξεων του εργαστηρίου είναι να μας φέρει πιο κοντά σε εμάς και στις ρίζες μας, να μας ευχαριστήσει και ενδεχομένως να συμβάλει στην μετάδοση ή τη διδασκαλία των αντιπροσωπευτικών χορευτικών τραγουδιών. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην διάκριση και έμπρακτη κατανόηση της διαφοράς μεταξύ του ρυθμού συνοδείας χαρακτηριστικών τραγουδιών και του χορευτικού τους ρυθμού.

Το σύντομο θεωρητικό υπόβαθρο του σεμιναρίου αναφέρεται στις τεχνικές διδασκαλίας και εμπύχωσης και στα μουσικά και χορευτικά στοιχεία των χρησιμοποιούμενων ελληνικών και ξένων δημοφιλών «τραγουδοχορών». Παρουσιάζεται απτά η όλη διαδικασία του συγκεκριμένου μοντέλου, η οποία περιλαμβάνει την ακρόαση μουσικής, τραγούδι και χορό με καθοδηγούμενες κινήσεις (concrete movement) και εκτέλεση ρυθμών στα κρουστά ή στο σώμα (body percussion). Συμμετέχοντας με τις αισθήσεις, το σώμα, το συναίσθημα, τα άτομα έχουν τη δυνατότητα να εκφραστούν και να κινητοποιήσουν το δημιουργικό δυναμικό τους. Παράλληλα αποσκοπούμε να δώσουμε στους συμμετέχοντες ευκαιρίες δημιουργίας, με τις δικές τους προτάσεις, ως εφαρμογή του μοντέλου.

(Ως περαιτέρω εφαρμογή προτείνεται η μεταφορά και προσαρμογή του προτεινόμενου μοντέλου στις διδακτικές ανάγκες του κάθε εκπαιδευτικού της μουσικής, της γυμναστικής, του εκπαιδευτικού της τάξης ή του εμπυχωτή σε όποιο χώρο ή χώρα και αν εργάζεται, τόσο με παραδοσιακό – λαϊκό υλικό της τοπικής κουλτούρας, όσο και διαπολιτισμικά).

Υπάρχει η δυνατότητα για ζωντανή απόδοση των χρησιμοποιούμενων τραγουδιών σε συνεργασία με άλλα μέλη του Κρουστόφωνου.

Καλανταρίδου Δέσποινα, Κερασοβίτης Κωνσταντίνος & Μυγδάνης Ιωάννης: «Ηχητικές διαδρομές ενδυνάμωσης: από την ακρόαση στη συλλογική σύνθεση»

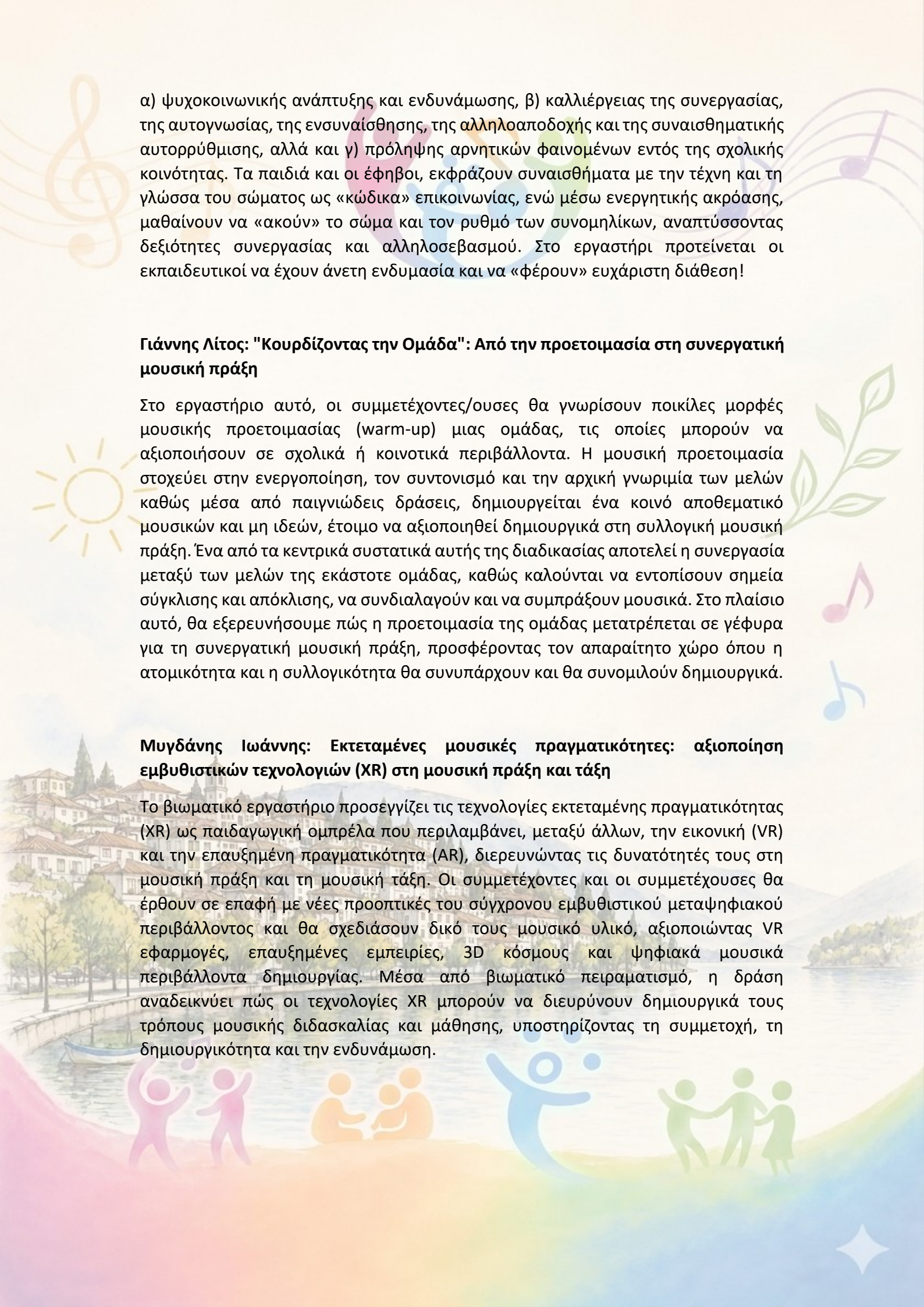
Το βιωματικό εργαστήριο συνδέει τον ηχοπερίπατο στη λίμνη της Καστοριάς με τη συλλογική ηλεκτροακουστική σύνθεση, προσεγγίζοντας τους ήχους του περιβάλλοντος ως πεδίο ακρόασης, μνήμης και δημιουργικής νοηματοδότησης. Κατά τη διάρκεια του ηχοπεριπάτου, οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα συλλέξουν ήχους μέσω εφαρμογής που έχει σχεδιαστεί ειδικά για το εργαστήριο και στη συνέχεια θα τους μετασηματίσουν δημιουργικά. Με ψηφιακές διεπαφές, ελεγκτές και DIY μουσικά αντικείμενα, θα συγκροτήσουν ένα σύντομο συλλογικό έργο. Η δράση αντλεί από τις αρχές της ακουστικής οικολογίας και της σύνθεσης με ηχοτοπία, καλλιεργώντας ενεργητική ακρόαση, συνεργασία, οικολογική ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση μέσω του ήχου σε σχολικά και κοινοτικά περιβάλλοντα μουσικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης.

Καλανταρίδου Δέσποινα & Μπαντελά Βασιλική: «Η βαλίτσα του μουσικού εμπυχωτή: Παιχνίδια, τραγούδια και τεχνικές για την δυναμική της ομάδας»

Η βαλίτσα του μουσικού εμπυχωτή: Παιχνίδια, τραγούδια και τεχνικές για την δυναμική της ομάδας. Το περιεχόμενο του σεμιναρίου περιλαμβάνει σύντομο θεωρητικό υπόβαθρο, τεχνικές και πολλά παραδείγματα μουσικής εμπύχωσης της ομάδας, με τραγουδοπαιχνίδια, ελληνικούς και ξένους «τραγουδοχορούς». Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο ρόλο της εμπύχωσης στην ομάδα-τάξη αλλά και σε παιδαγωγικά –καλλιτεχνικά προγράμματα με παιδιά (ΚΔΑΠ, ανοιχτές εκδηλώσεις κτλ). Το σεμινάριο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και εμπυχωτές/τριες με ή χωρίς μουσικές γνώσεις.

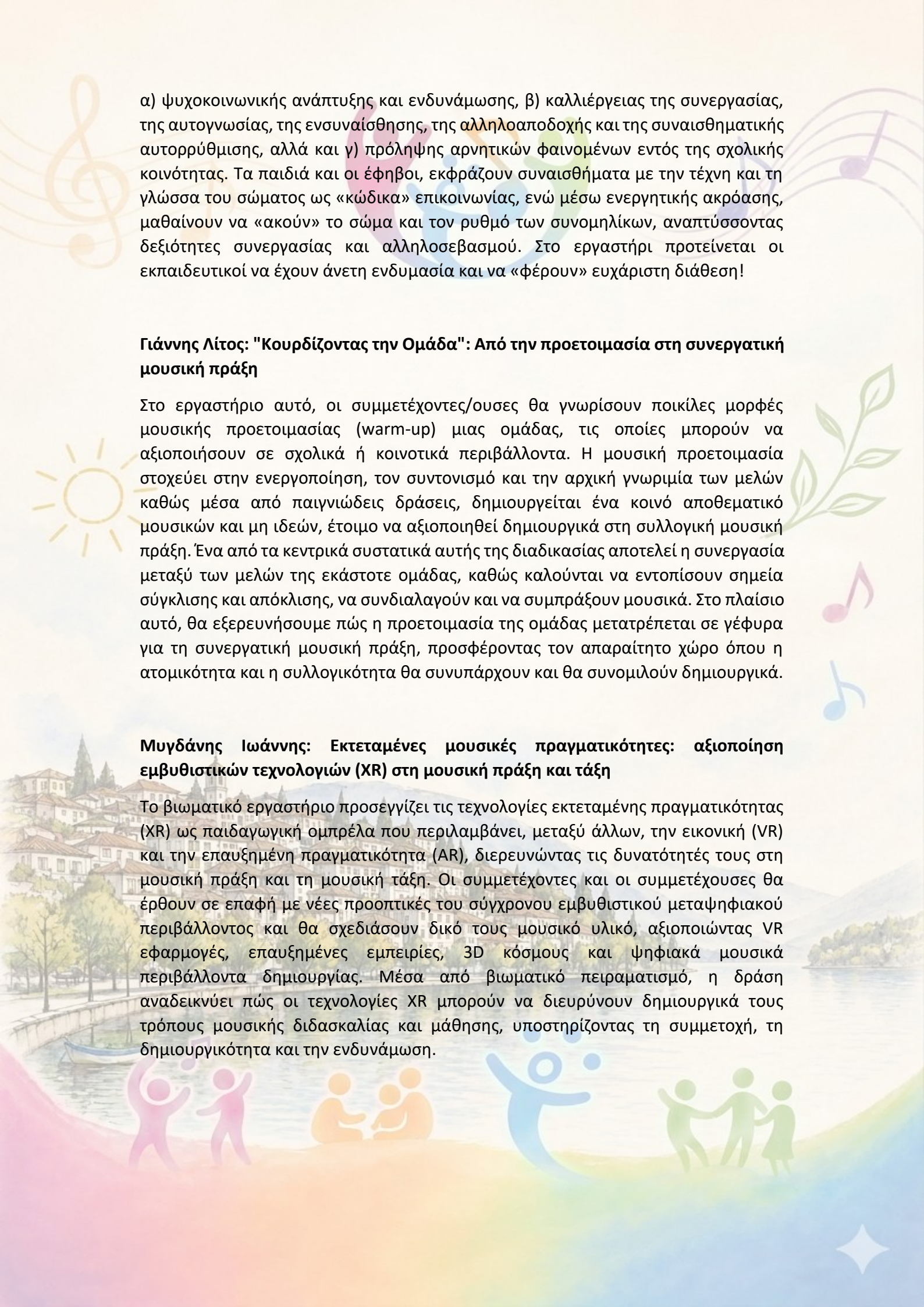
Κολιάδη – Τηλιακού Ανθούλα & Σταυρουλάκη Αναστασία: «Όταν οι τέχνες συναντούν το βίωμα: δημιουργικές διαδρομές ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών»

Το εργαστήριο ευαισθητοποίησης προς κάθε ενδιαφερόμενο εκπαιδευτικό παρουσιάζει μια παιδαγωγική παρέμβαση που έχει εφαρμοστεί, με στόχο τη βελτίωση της δυναμικής των μικροκοινοτήτων των σχολικών τάξεων. Η μουσική, ο ρυθμός, η σωματική κίνηση και η καλλιτεχνική έκφραση αξιοποιούνται ως εργαλεία

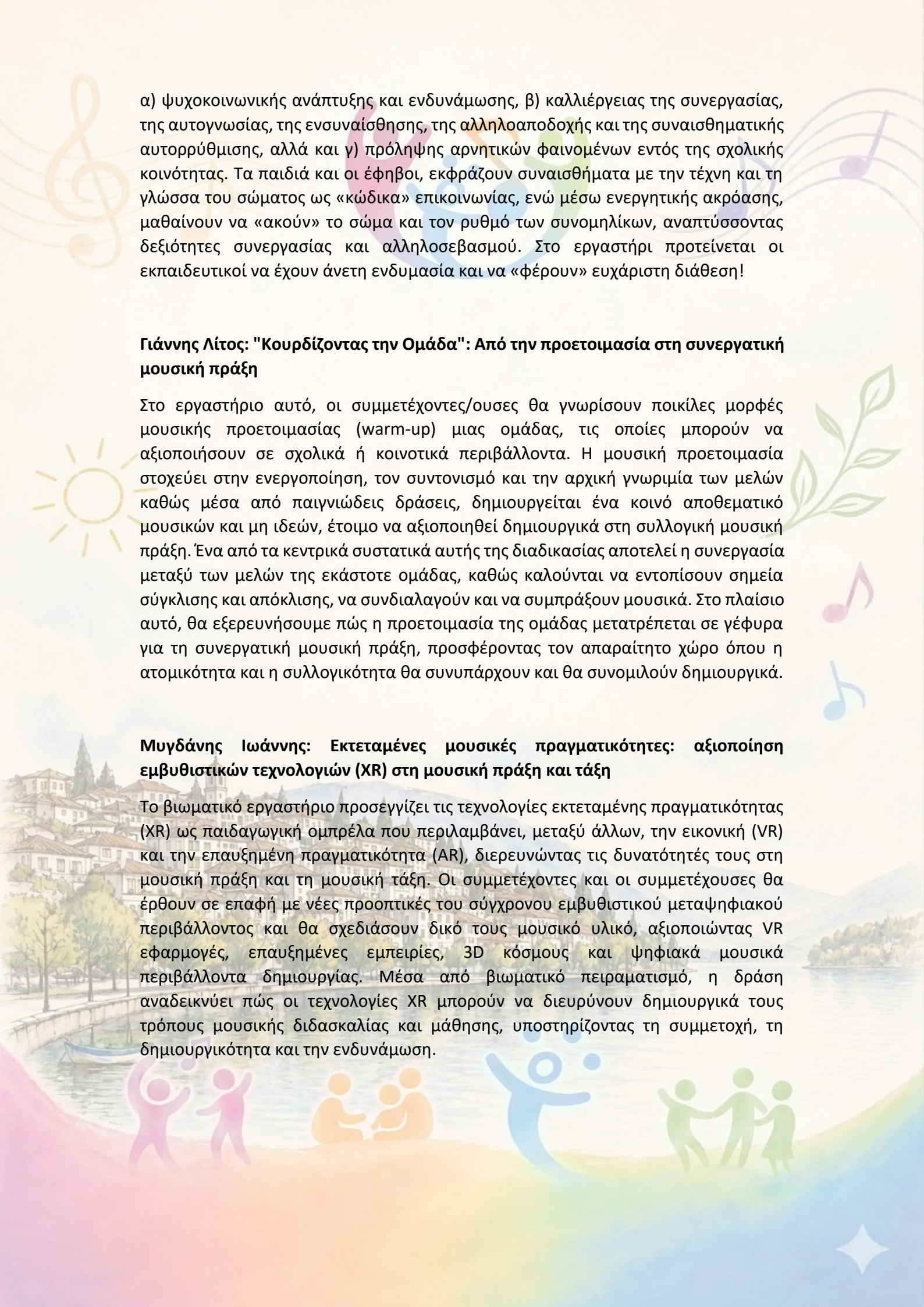
α) ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης και ενδυνάμωσης, β) καλλιέργειας της συνεργασίας, της αυτογνωσίας, της ενσυναίσθησης, της αλληλοαποδοχής και της συναισθηματικής αυτορρύθμισης, αλλά και γ) πρόληψης αρνητικών φαινομένων εντός της σχολικής κοινότητας. Τα παιδιά και οι έφηβοι, εκφράζουν συναισθήματα με την τέχνη και τη γλώσσα του σώματος ως «κώδικα» επικοινωνίας, ενώ μέσω ενεργητικής ακρόασης, μαθαίνουν να «ακούν» το σώμα και τον ρυθμό των συνομηλίκων, αναπτύσσοντας δεξιότητες συνεργασίας και αλληλοσεβασμού. Στο εργαστήριο προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να έχουν άνετη ενδυμασία και να «φέρουν» ευχάριστη διάθεση!

Γιάννης Λίτος: "Κουρδίζοντας την Ομάδα": Από την προετοιμασία στη συνεργατική μουσική πράξη

Στο εργαστήριο αυτό, οι συμμετέχοντες/ουσες θα γνωρίσουν ποικίλες μορφές μουσικής προετοιμασίας (warm-up) μιας ομάδας, τις οποίες μπορούν να αξιοποιήσουν σε σχολικά ή κοινοτικά περιβάλλοντα. Η μουσική προετοιμασία στοχεύει στην ενεργοποίηση, τον συντονισμό και την αρχική γνωριμία των μελών καθώς μέσα από παιγνιώδεις δράσεις, δημιουργείται ένα κοινό αποθεματικό μουσικών και μη ιδεών, έτοιμο να αξιοποιηθεί δημιουργικά στη συλλογική μουσική πράξη. Ένα από τα κεντρικά συστατικά αυτής της διαδικασίας αποτελεί η συνεργασία μεταξύ των μελών της εκάστοτε ομάδας, καθώς καλούνται να εντοπίσουν σημεία σύγκλισης και απόκλισης, να συνδιαλαγούν και να συμπράξουν μουσικά. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξερευνήσουμε πώς η προετοιμασία της ομάδας μετατρέπεται σε γέφυρα για τη συνεργατική μουσική πράξη, προσφέροντας τον απαραίτητο χώρο όπου η ατομικότητα και η συλλογικότητα θα συνυπάρχουν και θα συνομιλούν δημιουργικά.

Μυγδάνης Ιωάννης: Εκτεταμένες μουσικές πραγματικότητες: αξιοποίηση εμπυθιστικών τεχνολογιών (XR) στη μουσική πράξη και τάξη

Το βιωματικό εργαστήριο προσεγγίζει τις τεχνολογίες εκτεταμένης πραγματικότητας (XR) ως παιδαγωγική ομπρέλα που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εικονική (VR) και την επαυξημένη πραγματικότητα (AR), διερευνώντας τις δυνατότητές τους στη μουσική πράξη και τη μουσική τάξη. Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα έρθουν σε επαφή με νέες προοπτικές του σύγχρονου εμπυθιστικού μεταψηφιακού περιβάλλοντος και θα σχεδιάσουν δικό τους μουσικό υλικό, αξιοποιώντας VR εφαρμογές, επαυξημένες εμπειρίες, 3D κόσμους και ψηφιακά μουσικά περιβάλλοντα δημιουργίας. Μέσα από βιωματικό πειραματισμό, η δράση αναδεικνύει πώς οι τεχνολογίες XR μπορούν να διευρύνουν δημιουργικά τους τρόπους μουσικής διδασκαλίας και μάθησης, υποστηρίζοντας τη συμμετοχή, τη δημιουργικότητα και την ενδυνάμωση.

Περακάκη Ελισσάβητ: «Η μουσική επικοινωνία και η συμμετοχή σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο μέσα από τη Θεωρία Μουσικής Μάθησης του E. Gordon»

Η Θεωρία Μουσικής Μάθησης του Edwin Gordon αναγνωρίζει τη μουσική ως μια μορφή επικοινωνίας που αναπτύσσεται σταδιακά από τα πρώτα χρόνια της ζωής και εξελίσσεται μέσα από την έκθεση και την ενεργό συμμετοχή του ατόμου σε μουσικές εμπειρίες. Το βιωματικό αυτό εργαστήριο εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η μουσική επικοινωνία και η συμμετοχή καλλιεργούνται σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο, ήδη από τη βρεφική ηλικία. Αφετηρία αποτελεί η μουσική αλληλεπίδραση μεταξύ βρέφους και φροντιστή, όπου η φωνή, η κίνηση και η συναισθηματική ανταπόκριση δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τη μουσική ανάπτυξη. Στη συνέχεια παρουσιάζονται πρακτικές εμπύχωσης και μουσικής καθοδήγησης που ενισχύουν την μουσική ακουστικότητα (audiation), τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία και την ενεργό συμμετοχή παιδιών σε ποικίλα μαθησιακά περιβάλλοντα. Μέσα από τραγούδι χωρίς λόγια, κινητικές δραστηριότητες, αυτοσχεδιασμό και ομαδικές μουσικές εμπειρίες, οι συμμετέχοντες θα διερευνήσουν τρόπους σχεδιασμού δραστηριοτήτων που ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά κάθε ηλικιακής ομάδας και προάγουν τη μουσική έκφραση, την επικοινωνία και τη συμπερίληψη.

Τσαλίκη Μαρία : “Τα δικά μας τραγούδια”

Αυτό το βιωματικό εργαστήριο συλλογικής τραγουδοποιίας προσκαλεί εκπαιδευτικούς, φοιτητές και ερασιτέχνες να ανακαλύψουν πώς η δημιουργία ενός τραγουδιού μπορεί να λειτουργήσει ως ένα ισχυρό εργαλείο ενδυνάμωσης, θετικής αλληλεπίδρασης και κοινωνικής συνοχής. Μέσα από ευφάνταστες μουσικές και στιχουργικές δράσεις, θα «σπάσουμε τον πάγο» από τα πρώτα κιόλας λεπτά, διευκολύνοντας τη γρήγορη και ουσιαστική γνωριμία των μελών και χτίζοντας ένα ζεστό κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης. Βασικός στόχος της συνάντησης είναι η πρακτική εκπαίδευση στον ρόλο του εμπυχωτή-συντονιστή, ο οποίος μαθαίνει να προσεγγίζει την ομάδα με ενσυναίσθηση, να διαχειρίζεται αρμονικά τις διαπροσωπικές σχέσεις και να γεφυρώνει δημιουργικά τις όποιες διαφωνίες. Μέσα σε αυτό το υποστηρικτικό πλαίσιο μοιράσματος, η συλλογική σύνθεση μετατρέπεται σε μια γιορτή έκφρασης που ενισχύει την ευημερία της ομάδας, προσφέροντας τον χώρο στον καθένα να ακουστεί, να πειραματιστεί με νέους ρόλους και, τελικά, να ανακαλύψει και να αναδείξει ελεύθερα τη δική του, μοναδική ταυτότητα.